Kiké: .....
Cím: .....
.....rendőr. .....táborí posta.

XVII. évfolyam 12. szám.
1943 március 20., szombat.

CELLDÖMÖLKI HIRLAP

=POLITIKAI-TÁRSADALMI-ÉS-SZÉPIRODALMI-HETILAP=

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Celldömölk, gróf Széchenyi-utca 12. Telefon: 55. Csekkszám: 17.258.

Felelős szerkesztő: NAGY IMRE

Előfizetési árak: 1 évre 6, ½ évre 3, ¼ évre 1'50 pengő. Megjelenik minden szombaton.

Kormányzói szózat a leventeifjúsághoz

Magyar Leventék!

Az ország egész fiatalsága mellett elsősorban Tihozzátok szólok, mert Reátok nagy feladat vár. A március 15-i ifjak helyébe kell lépnetek. Nektek is ugyanolyan lelkesedéssel kell felsoraknak lenni a nemzet nagy ideáljai és céljai mellé. Ma, Ti vagytok hazánk reménységei a magyar jövő valóraváltói. Legyetek mindig méltók nagy őseitekhez, állítsatok ifjú erőtöket épp olyan lelkesedéssel a haza szolgálatába és teljesítsétek épp oly hiven kötelességeiteket. Törekedjetek mindig arra, hogy életetek példaadás legyen. Ti járjatok elöl a valláserkölcsi életben, a becsületességben és a hűségben. Szolgáljátok mindenekelőtt a nagy magyar célokat, mert kivált ilyen nehéz időkben kell, hogy a nemzet érdekei minden egyéni érdeket megelőzzenek.

A nemzeti élet egyik legfontosabb alapja a legyelem. Az öszszetartás, a belső rend fenntartása, a belső front ereje, ma az ország számára a lét- vagy a nemlét kérdése.

Szálljatok mindig keményen szembe a társadalombontó törekvésekkel. Ezek rendszerint válogatás nélkül mindennel szemben a tagadást hirdetik. Pedig még az egészséges reformokat sem szabad, hogy a demagógia sajátítsa ki magának, mert az a szem elől téveszti az adott lehetőségeket, túlkiabálja az észszerű jóakaratot és háttérben szorítja a komoly munkát. Az újítás is csak akkor lehet egészséges, ha az élet józan követelményeihez simul.

Ezernyolcszáznegyvennyolcban, március 15-ének lelkesedését nem lehetett valóra váltani. Ma lehhez minden rendelkezésünkre áll. Országunk független és önálló, megvan a törvény előtti teljes egyenlőségünk. Ha ezeket megőrizve egységben, legyelmezetten, keményen dolgozva haladiunk és megtartjuk erkölcsi tisztaságban országunkat, méltók leszünk őseinkhez és a ma magyar harcának szent áldozataiboz.

Legyetek felkészülve, hogy ha ránk koszont a napsütés, ősi erővel sarjadjon az ifjú magyarság élete.

Bízom a mai fiatal magyar lelkek egészséges életerejében, amely meghozza a szebb jövőt.

Hogyan ünnepeltünk március 15-én

Celldömölkön és Sárvárott nagyszabású március 15-i ünnepségek voltak

Az ünnepléseket a tiszta magyar szellem jellemezte

Az ünneplésben, ennek tartalmában s módjában éppúgy a nemzeti közvélemény nyilatkozik meg, mint akár egy népszavazásban. Másként ünnepel a román, másként a szlovák, másként a német s így tovább. Egy ünnepély megrendezése nemcsak a nemzeti közvéleményre s a korszellemre jellemző, hanem mindenekelőtt azokra, akik az ünnepélyt rendezik. Még nem is oly régen március 15-ike egy sereg értéktelen ember számára jelentett szereplési lehetőségeket. Sárvárott egy derék uradalmi számtartó szokta megprezentálni egy-egy költeményével az ottani polgári iskolát, nyilván azt hitte, hogy az ő költeményei a legalkalmasabbak arra, hogy — nagy költőink szép és tartalmas, könnyen érthető versei helyett — hitet, önértékeinkbe vetett törhetetlen bizalmat sugározzanak, s ezáltal faji ösztudatunkat fokozzák. Egy csomó — sehol másutt érvényesülni nem tudó — fűzfapoéta és fűzfaszónok itt talált magának deszkát, pódiumot s sütkérezett a tudatlanok vagy gerinctelenek gratulációiban.

Az utolsó években kissé másként kezdtünk ünnepelni. (Irredenta verseknek vagonszerű tömegével sem lehet hazafias öntudatot adni, még kevésbbé nagy nemzeti kérdések megoldására előkészíteni a közvéleményt, mégkevésbbé kijjebb tolni a határokat a magyarság számára.) Évről-évre több felelősség hatja át a márciusi ünnepek rendezőit, s az idei év Celldömölkön, Sárvárott s Pápán a magyar szellem megújulásának jegyében zajlottle.

Celldömölkön

a mai magyar irodalom s az örök magyar szellem két nagy óriása, Kodolányi János író és Sinka István költő jelentek meg a református egyház rendezésében megtartott hatalmas ünnepen, mely valóban szép tüntetés volt a virrasztó magyar szellem és gondolat mellett. A ref. egyház rendezte, mely a saját hadbavonultjait eleve kirekesztette a tiszta jövedelemből való részesedésből, s azt teljes egészében más felekezetiek között osztotta szét, hogy ezzel is példát adjon a felekezeti korlátokon túl emelkedő valóban magyar testvéri szolgálatra.

Kodolányi János lenyűgöző előadást tartott arról a kérdés ről: mi lenne, ha a magyarokat a Duna-Tisza közéről kitelepítenék, amit jobb és baloldalról egyaránt követeltek az elmúlt években Európában. Megrázó szavakkal vázolta, hogyan vándorolna a marhaszállító vagonok felé a magyar nép, s hogyan maradnának itthon azok, akik származásilag nem tudnák igazolni magyarságukat. Akik eddig csak hangoskodtak, akik eddig nagy magyar pózokban ágáltak egyesületben, piacon, politikai életben és mindenütt, s akiknek nyomán csak az ő fiaik boldogultak a fajmagyarság rovására. Akik, miközben nagy magyaroknak tartották magukat, a valóban magyarokat veszítették ösze egymással, hogy a magunk terveit meg ne valósíthassuk s könnyu zsákmányként essünk minden idegen érdek s szándék áldozatául, messze az élet anyagi- és értékes szellemi javaitól. — Ott, ahova kitelepítenének bennünket, ott — mert csak magyarok lennénk — magyarul oldhatnánk meg minden kérdést, mert magyar ember csinálna mindent, magyar szerszámmal, magyar gondolattal. Nem volna kérdés, ki a testvér, mert minden magyar ember az lenne, nem állana közibénk a magyar bőrbe bujt idegen. De — tette fel a kérdést Kodolányi —, miért kell nekünk erre várnunk, miért nem tesszük meg mi ma, és itt a mai hazában azt, amit a fajmagyarság érdeke megkíván? Miért nem nyílik ki a szemünk annak meglátására, hogy a soksok jelszó csak arra való, hogy port hintsenek a szemünkbe az idegenek, s egymással összeveszítsenek?

Kodolányi előadása, noha azzal kezdte, hogy nem arról akar beszélni, ami Celldömölkön elválasztja a magyarokat, — mert mint enyhe gúnnyal megjegyezte, Celldömölkön nincsenek veszekedő magyarok, mégis — elevenbe talált. Éppen ezért igen-igen. Ekelt ez az előadás Celldömölkőn. Igen sokan mentek haza tisztulatabb látással, akiket már nehezebb lesz eltántorítani a magyar önzőtlen gondolkodástól.

Sinka István gyönyörű verseiből adott elő nagy tehetséggel. Itt láttuk, hogy az ő versei az ő előadásában hatnak igazán és csodálatosan. Dübörgő tapsfogadta minden versét, sőt újabbakat is kért tőle a közönség. Nem választotta el a jelenlévőket a versektől az, hogy ők más társadalmi viszonyok közt élnek, mint a Sinka-versek hősei, mert a versekben a magyarság úgynevezett három milliónak kolduskénak élete szólalt meg meg a művészet halhatatlan szépségeiben.

Ki kell emelnünk Kalmár Mihály pápai zeneigazgató és felesége gyönyörű játékát, azt hogy a magyar zene világhírű mesterelnek — Kodály és Bartók — darabjaiból adtak elő. Kodolányi, Sinka, Bartók és Kodály, ez utóbbiak az említett kiváló előadók szép előadásában, valóban a magyar szellem csúcspontjait jelentették. Szép volt az eszmei összhang az egyes számok között. A pápai regősök teljesítménye azonban kissé gyenge volt. Nem szabad csupa közismert dallal előállani, a meglévőhöz így nem kap semmi újat, illetve mást a közönség. Legtöbbet ért ily szempontból a Megismerni a kanászt és az Amott legel kezdetű szép népdal. Vagy teljes számmal kell megjelenni, vagy nem kell szereplésre vállalkozni, mert könnyen nagyob hiba is történhetik.

Az estről azzal a benyomással távoztunk, hogy értékes és szép est volt. Méltó március 15-ike nagy eszméihez. Így kell ünnepelni ezután is. Évről-évre többet nyujtani a tiszta magyar szellem forrásaihól és alkotásaiból.

Sárvárott

az ottani Levente Egyesület irodalmi szakosztálya lépett rá arra az új útra, amiről bevezetőnkben szólottunk. A kezdeti nehézségek természetesen észrevehetők voltak, de a közönség megelégedetten láthatta — ha képes volt meglátni —, hogy itt nem könnyű hazafiság pózaiban jelentkezett egy működő társaság, hanem a magyar nemzeti lelket akarta szolgálni minden számmal. Vörösmarthy Jóslat c. költeményével indult a műsor, Rózsa Lajos előadásában. Sok gyakorlattal alkalmas tolmácsa lehet a legnehezebb költeményeknek is. Pankaci Lajos fiatal le-

Ára 12 fillér

vente szavalta el megható indon a Vitézi éneket:

Áldja meg az Isten azt az édesanyát,
aki katonának nevelt a fiát.
Húsz évig nevelt a világ pompajára,
húsz éves korában ötödiki gyászba.

Utána el is énekelte egy csoport levente ezt a szép és bánatos éneket, több más katonadallal együtt. Az ünnepély láthatoan két részre tagolódott. Az első részben az eddigieken kívül Vathy István szavalta hatalmas erővel Petőfi Csatában cimü költeményét. Csáfordy László pedig Ocskay László árultatásáról szóló régi kuruc balladát. Mentes Ilus pedig az Este guzsalyasba én eccer ementem kezdetü vig székely balladát. Kedves és hangulatos szám volt a szereplők népdaléneklése, kár, hogy nem többet énekeltek, bár amit énekeltek egytől-egyig gyöngyszeme volt a magyar népdalkincsnek s többet közülük most hallott először a közönség, akinek így egypár új dal is a fülébe mászott s láthatta, mennyi ötlet, élet és szépség, mennyi mély érzés van a magyar népdalokban. — Az est második része szindarab előadásból állt: Muhary Elemér A szegényember aranyai cimü, mély szociális igazságot tartalmazó darabja került szinre, mely az est csúcspontját jelentette. Az előadó „szinészek" egytől-egyig tehetségük legjavát adták, különösen Vathy István a szegény ember szerepében alakította megrázóan a kifosztott, majd igazságát mégis elnyert szegényember szerepét. De a többiek is, így Rózsa Lajos a fösvénységében kiaszott életű s a bőr lenyúzásáig kegyetlen és szivtelen gazdag embert alakította pazarul. A darab végső akkordja szigorú s egyben időszerű igazságokat tartalmazott, s a darab művészi hatása itt érte el csúcspontját. A másik jelenet, a Dolgozz macska rövid volt, de pár derüs percet így is szerzett. Az egész est azt mutatta, hogy a leventeintézmény megelégelte a mondvacinált hazafiaskodást, az asztalt-szellemet, mélyebbre akar hatolni s ennek a törekvésnek volt egyik kezdő állomása ez az est. Ha ezen az úton halad tovább ez a gárda, sok szép órát szerezhet a sárvári közönségnek s egyik fontos munkálója lehet a megujuló magyar szellemi életnek vidéken. Előre! Így tovább! — ez az üzenetünk szamukra.

Csak a kiemelkedő mozzanatokat soroltuk fel az idei évi ünnepléseikből. Gyógyul a magyar lélek — alapíthatjuk meg belőlük örvendező lélekkel. Lassanként eltunnek a frázisok, s a magyar valóság talajára állanak a rendezők és szereplők s így a közönség is. A szokványos ünnepségek közül meg kell emlitenünk a hivatalosokat is, de ezekről lapunk más részein számolunk be.

— **Szeretetvendégség.** A tokorcsi Nőegylet 1943 március 7-én szeretetvendégséget tartott amely nagy erkölcsi és anyagi sikert eredményezett. A bevétel közel 400 P volt. Molitórisz János es peres úr a magyar faj és a magyar könyv szeretetéről tartott előadást. A nagy számban megjelent környékbeli és helybeli közönség élvezettel hallgatta a gazdag müsort.

A Don környéki keleti front.

Társadalmi válaszfalak; osztálygőg

s ami ebből a tételből következik

(2.) Ez szóba sem áll azzal a réteggel, ahonnan ő is felkerült az ugorkafára. A hivatalnok, az intellectuell, nemcsak lenézi az iparos, kereskedő, magyart; hanem osztályán belül is rágja, marja egymást, lévén egy fokkal magasabban azon a létrafokon, ahova „méltóságos" papája, nagybácsija protekciója folytán; avagy szép és nem éppen megközelithetellen kedves neje őnagysága révén került. S az ötök megállithatatlan: mar, gyilkol tovább. Az iparos, a kereskedő undorral beszél a földművessel. A tizenöthúszholdas gazda pök egyet a cselédember felé.

Vakok és süketek!... Nevetséges — de egyuttal sirásra ingerlő — góggel burkolóznak nézetelk fellegbajtójába. Szervezkednek, pártokat alakitanak. Ki ellen?... Kinek a védelmére?... Nem tudom. S közben: — magyarok. Minden. Legalább is, annak valljuk magukat.

Valhatják! Mondhatnak amit akarnak! En azt kiáltom feléjük, vágom a szemük közé:

— Buták! Álmagyarok! Gyilkosok!

Buták! Mert nem látnak az orruk hegyénél tovább. Nem látják, hogy mily szembeszökő, szoborba kivánkozó példányai a butaságnak. Szeretnék mélyen a szemükbe, a lelkükbe nézni. Megfogni a kezüket s azt mondani:

— Testvér! Magyar Testvérem! Nem érzed, sogy mindez, amire hivatkozva most félistennek, vagy porszemnyi féregnek érzed nevetséges magadat — hidd el e két örült véglet egymásba olvad — egy giccses, pillanatnyi véletlenen muit? Sugd a fülembe: *mi az érdemed abban, hogy selyemhuzatos bölcsőben sirtad el első keservedet; és nem egy cigányasszony koszos kötényében nyitrakoltál?* Te talán nem is oly állati mohósággal kaptál a duzzadó anyakebel után, mint az, akit egy fokkal alacsonyabban titulálnak?! Vagy Téged — aki a Fortuna játszi szeszélyéből magasabbra jutottál — talán nem is teljel tápláltak, hanem szivárvánnyal és holdsugárral; a így tehát mentve vagy minden földi mocsoktól?!?

Álmagyarok! Mert ma, amikor lét- vagy nemlét kérdése a tét ahbban a harcban, ami világszerte dúl, akkor belső széthúzással intitják, gyöngitik a Nemzetet. Ma, amikor égető szükség van minden igaz magyarra. Megfizethetetlen kincs minden dolgos, kemény kéz, minden gondolkodó, alkotó agy: és minden szerető, meleg magyar sziv. Egy-egy kemény tégla, vakolatdarab a Győzelem, az új, nagy Magyarország épületében. Soha nem volt időszerűbb Széchenyi Istvánnak, a „legnagyobb magyarnak" kétségbeesett kiáltása, mellyel azt hirdeti, hogy még az apagyilkosnak is meg kellene kegyelmezni, akkora *szükség van minden magyarra.* — Úgy látszik azonban, hogy örök rémként kisért a széthúzás, az osztalyharc, a meg nem értés, az osztálygőg, amely átok hozott már Mohácsot, tatárjárást, pusztulást, lelki pestist; és minden rosszat; csak még jót nem!

Gyilkosok! Utolsóbbak a legutolsó bérgyilkosnál. *Piszkos, önző érdekek Judáspénzéért eladnak, elkótyavetyélnek egy szerencsétlen jobb sorsra érdemes Nemzetet.* Testvérgyilkosság ez: a bűnök legszörnyűbbike. Mig a hópalástos orosz mezőkön kemény magyar kezek fogják a fegyvert; bizva abban, hogy a hátsó arcvonal is rendithetetlen a lemondások, az áldozatos szeretet, a kötelességek teljesitésében, addig itthon is folyik a harc; mérgezett szófullánkok, átokverte széthúzniakarások nyilai röpködnek gyilkolva. És... magyarok, dolgos kezek, nagy koponyák, nagy akarások hullnak el — ha nem is testi, de lelki értelemben.

...Érdekes tünet! Érdekes, mert megmagyarázhatatlan forrás táplálja; de gyászos is, mert romlásba visz! *(Folytatjuk.)*

ÉRDEMES-E?

„...me-gyen már a haj-nal-csillag.. egy-kettő, egy-kettő.. tögyshajlitás előre-hátra... oszolj mosakodáshoz..."

Nap, mint nap, korán reggel ilyen különös hangokra lesznek figyelmesek Celldömölk békés polgárai az Evangélikus Ifjúsági Ház közelében. Kiváncsi szemek kandikálnak be... igen, a népfőiskolás leányok kezdik meg napi munkájukat. A pároló tej jó illiata hamarosan reggelihez csalogat, majd felhangzik az ének: „hogyn dicsérném az Istent..." Később a tanulóteremben gyülekeznek, hogy kitárt szivvel, szomjas lélekkel hallgassák, vitassák a „magyarnak lenni" nagy kérdéseit.

Feltárul előttük a mult és lassanként kibontakozik a jövő. Mind égetőbb lesz a kérdés: és hol lesz ebben az én helyem? Nem vallaserkölcsi prédikációkkal, nem hazafias szólamokkal ámitjuk el őket, hanem rávilágitunk arra az egyetlen útra, ami a mi útunk. Küzdelmes út, nem tömegek járják. Nehézségeit nem háritjuk át felelőtlenül; magamnak kell megharcolnom és magamon kell kezdenem. Kiméletlenül kiégetni mindent a szivemből, ami bűn: önzés, hiúság, számitás, szeretetlenség, a magam hasznának a keresése. Mindazt, ami akadályoz abban, hogy valósággal megjárjam az útat. És hogyan tudnék eredményesebben célhoz jutni, mintha az egyetlen, igaz, őszinte tükörbe, az Isten igéjébe tekintek.

Ezt tárjuk a leányok elé is, hadd lássák meg igazán, hogy ki az ember és hadd döbbenjenek meg ettől a képtől. De ez a tükör, mindig két arcot mutat: az egyik emberi, a másik a „legnap és ma és örökké ugyanaz", az Isten Arca. Bevilágitja ez a tiszta, tündöklő Arc az életüket. Megtisztit, erőt, új lelket, újult akaratot ad. Mint reflektorfény felreérthetetlenül megvilágitja az egész életutat, a célt: légy hű mindhalálig Istenedhez és magyar népedhez! Igen, ez a Dunántúli Evangélikus Leánynépfőiskola célja, ez minden népfőiskolié. Az a sok tantárgy, amivel egész nap foglalkoznak (hittan, egyháztörténelem, bibliaismeret, magyar irodalom, történet, földrajz, népismeret, társadalomtudomány, fogalmazás, számolás, egészségtan, gyermeknevelés, gazdasági ismeretek: kertészet, állattenyésztés, főzés, varrás, stb.) nem cél önmagában, mind csak segitség ahhoz, hogy ennek a célnak szolgálatában, egész emberként szolgálhassanak.

Nem tömegeket mozgat: minőségi munkát végez a leánynépfőiskola. Ezidén csak 15 leányt indit el erre az életre, de felmérhetetlenül sokat jelentheti ez, ha ők 15 en falvaikba hazatérve az itt szivükben meggyujtott piciny tűznek hűséges hordozói lesznek. A magyar jövendő 15 igérete. Önkénytelenül is elénk tárul az a kétezer év előtti kép az öt kenyérrel és a két hallal. Jézus kezében ezrek megelégítésére bőségesen elég volt. Isten nevében és áldásával végzett munka ma is csodákat müvelhet. Ezzel a hittel kezdtük és ezzel a rendithetetlen hittel kezdtünk már negyedik hónapja minden napot. Hiszük, hogy nem hiába!

A Vezető.

HIREK

— **Kitüntetés.** A Kormányzó Úr a honvédelmi miniszter előterjesztésére dr Sass István tart. zászlós, celldömölki lakost, az ellenség előtt tanusitott kiváló és hősies magatartásáért a Signum Laudisszal — a hadiszallagon a kardokkal — tüntette ki.

— **Tanügyi hir.** A VKM úr a vend vidéken rendes tanitóvá nevezte ki Kovács Ilonka (Csekefa) celldömölki, Horváth Etelka (Vashidegkut) gércei, Varga István (Petesháza) káldi és Böröndi József (Légrád) kemenesmagasi származású helyettes állami tanitókat.

— **Állomásvizsgálat.** Peredy József máv. főfelügyelő, üzletigazgatóhelyettes kedden délelőtt a celldömölki állomáson állomásvizsgálatot tartott.

— **Vasúti áthelyezések.** A szombathelyi MÁV üzletigazgatóság Vasvári Mihály pályamestert Celldömölkről Sárvárra, Enekes Lajos pályamestert Sárvárról Celldömölkre, Perlaky György kalauzt Nagyváradról Celldömölkre helyezte.

— **Halálozások.** Simon Sándor a régi Kiscell egyik érdemes iparosa folyó hó 11-én hosszas szenvedés után 83 éves korában elhúnyt. Simon Sándor a celldömölki iparosok egyik legtekintélyesebb tagja, hosszú ideig volt a polgári Kör elnöke. Viselte a celldömölki Ipartestület elnöki tisztét is. Rátermettségével nagyban hozzájarult annak fejlődéséhez. A közönség megtisztelte azzal is, hogy községbiróvá választotta, amely tisztséget a világháború és az azt követő nehéz időkben nagy hozzáértéssel töltött be. A kommunisták megfosztották ezen tisztségétől, de annak megszüntével újból átvette hivatalát s azt késő öreg koráig megtartotta. Azután is élénk részt vett a község ügyeinek intézésében, mint helyettesbiró, de nem hanyagolta el lakatosműhelyét sem, ahol állandóan munkálkodott egészen megbetegedéséig; és sok kiváló lakatost nevelt iparának, és a dolgozó társadalomnak. Halála nagy vesztesége nemcsak a községnek, hanem a messze vidéknek is, mert mindenütt ismerték és szaktudását mérlegelve minden kényesebb munkát reábiztak. Halála mély részvétet keltett nemcsak Celldömölkön, hanem az egész Kemenesalján is. Az elmúlt szombaton délután 4 órakor temették az egész község mély részvéte mellett. 4 gyermeke, 2 veje, menye és unokái, valamint kiterjedt rokonsága gyászolják. — Gyürüsy Józsefné született Babolcsay Lidia 69 éves korában rövid szenvedés után folyó hó 16-án elhúnyt. Csütörtökön délután 3 órakor temették nagy részvét mellett. Férje, 2 gyermeke, menye, 2 unokája és kiterjedt rokonsága gyászolják.

Üzemáthelyezés

Tisztelettel értesitem a a mélyen tisztelt vendégeimet, hogy üzememet Gyarmaty-tér 2. szám alól Deák utca 4. szám alatti helyiségbe helyeztem át.

Kiváló tisztelettel

Kovacsis Pál úri és női fodrász

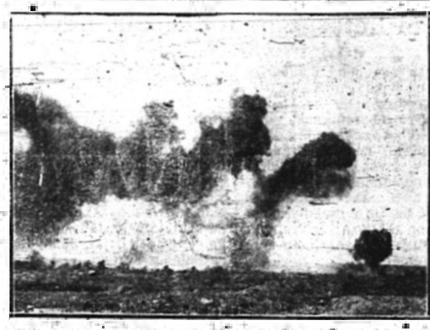

Hatalmas robbanás jelzi, hogy a szovjetorosz földerőd, amelyet honvédeink megrohamoztak használhatatlanná vált.

— **Ostffyasszonyfai Evangélikus Ifjúság március 15-iki ünnepélye.** Az ifjúsági énekkar szép karéneket adott elő, Fóth Edit, Kelemen Etel és Marton Gyula hazafias verseket szavaltak. Az iskolás gyermekek hazafias szindarabot adtak elő, amely műsorszámok lelkes hangulatot keltettek a hallgatók soraiban.

— **Hősi Emlékmű megkoszorúzása.** A Nyilaskeresztes Párt helyi szervezete Március Idusán a délutáni órákban koszorút helyezett a Hősi Emlékmű talpazatára.

— **Vasutasok gyógyfürdőbe való felvétele.** Az állomásfőnökség ezúton is felhivja az érdekelt vasutasok figyelmét arra, hogy az igazgatóság engedélyezte a vasutasok gyógyfürdőbe való beutalását. Akik ezen fürdőkedvezményt igénybe óhajtják venni, azok az erre vonatkozó kérvényeiket folyó évi április hó 10-ig adják be az állomásfőnökség kezelőirodájába, mert később beadott kervényeket nem veszik figyelembe.

— **Jól sikerült teaest Ostffyasszonyfán.** Az evangélikus nőegylet által rendezett teaesten Holéczy Zoltán dr celldömölki orvos tartott értékes előadást, Mészáros Margit és Febér Ilona szép magyar énekekkel, mások pedig szavalatokkal járultak hozzá az est sikeréhez. A bevétel egy része a sebesült katonák megajándékozására szolgál.

— **Főzőtanfolyam Tokorcson.** A tokorcsi leány levente egyesület vezetője, Szabó Ella, kéthetes háztartási ismeretekkel egybekötött háborús főzőtanfolyamot rendezett. A hallgatók bemutatták a legkisebb mennyiségű zsirral és cukorral készitett ételek izletesen való elkészitését. A tanfolyamnak húsz hallgatója volt. A nagy igyekezet mellett készitett háborús ételek izletesek voltak, amikért az elnök elismerését fejezte ki.

— **Felhivás a fegyvertulajdonosokhoz.** A 990/1943. ME sz. rendelet értelmében az eddig kiadott fegyvertartási és lőszervásárlási engedélyek 1943 május 31. napján érvényüket vesztik. Ezért felhivjuk a celldömölki járás fegyvertulajdonosait, hogy fegyvertartási és lőszervásárlási engedélyek megújitása iránti kérelmeiket március hó 31-ig a főszolgabiról hivatalhoz adják be. A kérvényeket a jegyzőségeken betekinthető kérvényminta szerint kell beadni és felszerelni.

Támogasd lajtádat! — Zsidó üzletben ne vásárolj!

Kaptuk és közöljük az alábbi levelet

Igen Tisztelt Szerkesztőség!

Az Újnemzedék 1943 január 23-iki számában a következő cikk jelent meg — „A magyar honvéd vérén senki sem kereshet" — Szász miniszter a háború vámszedőiről. „A mai idők nem alkalmasak a vagyonszerzésre, vagyongyarapitásra, mert ennek a háborúnak nem lehetnek és nem lesznek vámszedői. Ezen a háborún nem lehet és nem is fog senki meggazdagodni. Akik azt mondják, hogy a tények mást mutatnak tévednek, mert eljön a leszámolás órája." — Kedves szerkesztő úr ezen szavak a kecskeméti néma bálon hangzottak el. Nagyon szép volna, ha igy lenne, de sajnos nem így van, hanem éppen ellenkezőleg. — Most hivatkozom ugyancsak 1943 január 23-án megjelent Celldömölki Hirlap cikkére. „Kaptuk a következő levelet" cimmel. Melyben az öreg reguta „mészárosról" van szó, aki a füsöltszalonnát annak adja, ki a hatósági árán is felülfizet. Nem kell olyan sokat gondolkodni és megjegyzéseket sem csinálni, akkor, amikor Sárvárnak 13 húsiparosa van és a vármegye ha 100 darab sertést vágat, azt csak kizárólag két húsiparos vágja. A zsirját ugyan elviszi a vármegye, de a húsával szabadon rendelkezik ezen két „nábob". Kérdem, hol vagyunk? A város 11.000 lakosa oda van kényszeritve és ki van téve annak, hogy a nagy tolongásban ruhát letépik és még azt kapja, hogy menjen oda húsért, ahol azelőtt vásárolt. Oda a kishenteshez azonban hiába megy, mert ott nincs. Most már bátran kérdezheti a 11 kishentes, hogy miért mostoha gyermekeik ők a vármegyének és a város vezetőinek. Hisz ők eljárhatnának abban, hogy a kisiparosok is kapjanak a 100 darab vármegyei sertésből, hogy adójukat megtudják fizetni, gyermekeiket feltudják nevelni. Ami a legrosszabb, a 11 kisiparos nagyobb része tűz és frontbarcos és mégis ők vannak kinullázva. Hiába mennek kéréseikkel a hatósághoz, mindig csak igéret van, de cselekvés soha. — Kérném, szerkesztő úr szives kedjék lapjában soraimat leközölni. — Talán a közellátás változtat eddigi szokásain és gondolni fog arra, hogy Sárváron nemcsak két családnak kell a húsiparból megélni.

Tisztelettel a sok közül egy olyan sárvári lakos, aki csak szeretne húsfogyasztó lenni.

Aláirás.

Nem elég

szóval, propagandával harcolni a tbc ellen. Tettek kellenek, amelyek csirában fojtják el e népei pusztitó szörnyű betegséget. Nem elég azt ajánlani, hogy a szegény ember szellőztessen nappközben többször is, akkor, amikor nincs tüzelő, amivel pótolhatná a büdös, de mégis meleg szobai levegőt. S inkább megszokja az áporodott, sokszor több napos levegőt, mintsem hogy a nagy kinnal összehordott kis tüzelőadta meleget kiengedje a levegőbe. Meg egyébként is: mit ér az, ha otthon jó levegő van, de az ottkonán kivül: a munkahelyen, a vasúton, a vendéglőkben, az éttermekben mindenütt füst és füst, az utcákon, tereken por és por, ami ellen nem lehet védekeznie az egyik embernek. Meg kell látnunk, hogy itt általános és gyökerekig menő segitésre van szükség. Nyilvános helyeken, így mindenekelőtt a vasúti várótermekben a kocsikban meg kell szüntetni a dohányzást. Az útépitéseket a portalanitás szempontjából kell végezni. Ma, már tudjuk, hogy nem a pénz mennyiségén fordul meg a közmunkán elvégzése, hanem az anyagon. A kikövezett utcák lényegesen kevesebb port termelnek, mint a földesek. Különösen még a mezei útak kőből, kockakövekből vannak. A föbb útvonalakat — már ahol lakóházak vannak körülötte — nemcsak öntözik, sőt, a háború kezdetéig még olajozták is. Nemcsak a fővárosokban, hanem a falvakban is. És nemcsak az egyetlen főutcát, hanem a mellékutcát is! Egészséges lakóházakat kell épitteni, a rossz- lakásokból álló utcasorokat le kell bontani, a barlanglakásokat meg kell szüntetni. A munkakerülőket munkára kell kényszeriteni. Iszákos, kicsapongó szülőket — ha másként nem megy — kényszer útján is vagy rendes életmódra kényszeriteni vagy elkülöniteni a gyermekétől. És így tovább. Ezek bizonyára hathatósabb intézkedések lesznek ennek a magyar betegségnek, csúfolt kórnak visszaszoritására, népünk egészségének védelmére, mint az ölés plakátok s az ünnepi beszédek áradata.

Természetesen tudjuk, hogy amig a kérdés ilyen nagyméretű rendezésének ideje eljön, addig is meg kell tennünk minden tőlünk telhetőt, hogy az adott helyzetben megtartsuk mindazt, amit a tudomány tanácsol a baj leküzdésére, illetve csökkentésére. De nem szabad azt hinnünk egy percre sem, hogy az egyes ember sikerrel harcolhat a tbc. ellen. A magyar életet általánosságában kell ujjá, szociálisabbá, s ezáltal egészségesebbé tenni, erkölcsiekben s anyagiakban egyaránt. Ez lesz az igazi s eredménnyel kecsegtető nagy hadjárat a tbc ellen.

P. D.

Két családi házra elegendő prima épitkezési anyag Celldömölkön arányosan eladó. 80 öl miskei faliko, 20.000 nagyméretű tégla, 40 tekercs kátránypapir, stb. Ajánlat Nagy József fodrászmester, Budapest II. kerület Szász Károly utca 2. szám

— **A Vasutas Temetkezési Segélyegylet közgyűlése.** A celldömöki Vasutasok Temetkezési Segélyegyesülete az elmúlt vasárnap délután 4 órakor tartotta évi rendes közgyűlését Füzesi István elnökletével a Vasútas Körben. Az Üzletigazgatóság részéről dr Pálffi Miklós máv. tanácsos és Halász Gyula máv. felügyelő, állomásfőnök jelentek meg. Az elnök ismertette a kör mult évi működését. Beszámolt arról, hogy a csöngei földbérlők a bérlettel még hátralékban vannak és annak erélyesebb behajtására kért felhatalmazást. Jelentette, hogy a tagsági díjakat 20 fillérrel felemelték azért, hogy abból — amennyire ezen összeg fedezetet nyújt —, vasutas árvát neveljenek fel. Ezen indítványt a közgyűlés egyhangulag elfogadta. A többi tárgysorozat megbeszélése után a közgyűlés a jegyzőkönyv hitelesítésével ért véget.

— **Hirdetmény.** Az állomásfőnökség kezelőirodája felhívja a nyugdíjas vasuasokat, hogy a fekete B. B. I. könyvecskéjüket három napon belül vigyék el a kezelőirodából, mert ellenkező esetben címükre, portóslevéllel lesz megküldve.

— **A nagysimonyi evangélikus nő- és leányegylet gyűjtése.** A nő- és leányegylet a szombathelyi hadikórházak sebesültjei között 438 db. élelmiszeres csomagot osztott szét 30 kg aszaltgyümölccsel együtt összesen 3 mázsa súlyban. Azonfelül 2000 drb. cigaretta, folyóirat és egyébb olvasnivaló került kiosztásra a honvédek között. Mindegyik csomag tartalmazott húst, kolbászt, szalonnát, kenyeret, tojást, almát és tésztaféléket. A csomagokat a nőegylet tagjai személyesen adták át a katonáknak. A még rendelkezésre álló pénzből pedig a fronton lévő simonyi katonáknak felekezeti különbség nélkül, cigarettát küldenek. Igazán megható volt az ev. gyülekezet még szegényebb tagjainál is az, hogy mily szeretettel hozták adományaikat, mellyel tanujelét adták a magyar honvéd iránti hálájuknak és megbecsülésüknek.

— **Barátságos labdarúgómérkőzés.** A a gércei levente egyesület csapata Köcskön a helybeli csapattal döntetlenül játszott, az eredmény 0:0 volt. Gérce részéről jók voltak: Odor, Balogh, Dann. Köcsk részéről: Horváth, Fekete.

— **Érdekeltekhez.** Lapzárta csütörtökön déli 12 óra. Sárvárott mindennemű hir és cikk ugyancsak déli 12 óráig beadandó Tóth Károly papir-, írószer- és könyvüzletébe. Kéziratokat, még tábori lapot sem adunk vissza.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon rokonoknak, ismerősöknek és jóbarátoknak, de különösen Celldömölk nagyközség elöljáróságának és közönségének, továbbá az Ipartestületnek a rk. egyházsközségnek és a lakatos kartársaknak, kik felejthetetlen jó édesapánk

Simon Sándor

temetésén részt vettek, sirjára koszorút vagy virágot helyeztek, részvétükkel fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk hálás köszönetet.

Simon testvérek.

Közel hétszáz pengő tiszta bevétel egy néma tea-esten

A sárvári evangélikus nőegylet elnöksége meghatódott, hálás szívvel mond köszönetet azoknak a tagoknak és jóbarátoknak, akik a néma teaest csekklapján áldozatos szívvel adományoztak a szegények, árvák, öregek karácsonyi megajándékozására. A kibocsátott 350 darab csekklapból 178 futott be. De e csekélyszámú csekklapon akkora adomány gyűlt össze, amilyent a vezetőség nem is mert remélni.

„A jókedvű adakozót szereti az Isten".

Az adományok:

Korponay Ede 30 P, v. Nyirváry Pétér 20 P, Galba Vince, Strohoffer Lászlóné, Remete János, Schwertner János, Király Erzsi, Einbeck József, dr. Nagy János, Timaffy Béláné, id. Baán Dénes (Ölbő), Krizmonics Lajosné, Szabó Kálmán, dr Berta Benő, Erdős Imre 10—10 P, Keresztes-Förster, Deutsch Miksáné 8—8 P, Kovács Jenő 6 P, Eöllős Antal, dr. Schmidt László, Mészáros Istvánné, Horváth János, Hauler Jánosné, Tábory József, Kálmán Ferenc, Palkovics István, Payr Lajos, Molnár Mária, dr Könczöl Ferencné, Láng László, özv. Németh Józsefné, Weltner Jenő, vitéz Csermely István, Horváth László, Gáspár László, Nagy Dezső, Rusnyák Lajos, Nagy Kálmán, Balogh Sándor, Sáry Sándorné, Varga Sándor, dr Kántor Ödön, Buday Lászlóné, Gárdosi Lajos, Udvardy Ignác, Péter Gyula, vitéz Simon Béláné, ifj Huszár János, Szabó László, Büchlein Jánosné, Mészáros Ferencné, Gőcze István, Kemenszky Dezsőné, Schuchka Alfréd, Berreck Hugó, Csöndes László, Asbóth Béla, Bakos Márton, Szekér Jenő, Zechmeiszter András, dr László Lajos, Nagy István, Kiss Ferenc 5—5 P, Bárdos Béla, özv. Barabás Lászlóné, Pintér Sándor, Byschl Ottó, Vadász Géza, Tóth József, özv. Makkay Jenőné, Németh Kálmán, Makláry Antalné, Pauer Kálmán, Bándly Gyula, Reichert Ede, Rátkay József, Szabó Gyula, Toloch Lipót, Moor Samu, Zacher Sándor, Finta Gyula, dr. Desits Imréné, vitéz Németh Gyuláné, dr. Feldmesser Imre, Hellenbarth Gyula, Kovács Antal, Göcze — Kóczán káplánok, Rachl János, Eőry Vilmos, Grósz Károly, Balogh Kálmán, Karácsony András, Sándorfi Ede, ifj. Popella Jánosné, Kálmán Péter, Gonda Lajos, Buday Lőrinc és Pálmay Ferenc 3—3 P, Rőti Béla, Mórócz Lajos, Golubich Tibor, Kovács József, Naszádos István, Schóber Sándor, Trinkl Mátyás, Ottó Károly, Virágh Győző, Horváth László, vitéz Detrey Lajos, Schwerlik József, Fallek József. Günsberger Irén, Schildmajer Károlyné, Varga József, dr. Dörnyei Lajos, Berta László, Orbán István, Horváth Istvánné, Szij Rezső, Lemke Gyula, Erdélyi Sándor, Papp Kálmán özv. Hodossy Ernőné, Brodszky Béla, Pauer Imre, Berta J.-né, Farkas Mihályné, Töpfer Jusztinia, Kaszás Lajos, Simon Kálmán, Banyó Imre, Farkas Lajosné, Balla István, Eöllős Zaltán, Pásztory János, Tamási Mátyás, Faragó Jenő, Fülöp Kálmán, Sümegi István, Molnár Lajos, Véghelyi Zoltán, dr. Simon József, Vukmanovits Péterné, Jónás Imréné és Bankó László 2—2 P, Buday Margit, Peczöli Mihályné, Rácz nővérek, Varga Mária, Tihanyi Kálmánné, Kolossa Irén, Kamutzky Rezső, Zákó Gabriella, Farkos Margit, Tóth Elvira és Halász Béláné 1·50—1·50 P, özv. Tóth Jánosné, özv. Pallósi Józsefné, Papp István, Darázs Károly, özv. Töpfer Imréné, Horváth Gyula, Kiss Benő, Böröcz Imre, Pástby János, Benyák Rezső és Lakatos Lajos 1—1 P.

Ez az akció is bizonysága annak, hogy az egyház szigorúan evangéliumi módszerekkel jobb eredményt ér el, mintha a világtól kölcsönkért emberi ötletet alkalmaz: táncot, mulatságot, stb.

— **Celldömölk nagyközség március 15-iki ünnepelye.** Celldömölk nagyközség hazafias közönsége a mai történelmi idők szellemében nagyszabású ünnepély keretében áldozott a márciusi hősök emlékének. Az ünnepély délután 4 órakor a Griff szálló nagytermében volt, amelyet zsúfolásig megtöltött a közönség. A „Hiszekegy" eléneklésével kezdődött az ünnepély, majd Márkus László községi alkalmazott szavalta a „Nemzeti dalt". Vass Béla máv. főmérnök, fűtőházfőnök izzó hazafiságú és széleslátókörű beszédében kitért a mai idők és a magyar nemzet történelmi hivatására. Beszélt a külső magyar front, a magyar honvéd dicsőséges védőharcáról és utalt a belső frontra, hogy mik a kötelességei a magyar embernek, a végső győzelem és a magyar nemzet felemelése érdekében. A beszéd mély hatást keltett a hallgatóság soraiban. Ezután Szukics Magdolna polg. isk. tanuló Sass Ede „Március 15" című költeményét szavalta el. Az ünnepély a Himnusz eléneklésével ért véget.

A Celldömölki Hirlap
a környék legigényesebb hetilapja!
Olvasd és terjeszd!

— **Míg aludt — addig a tolvaj dolgozott** Németh Imre jánosházai kereskedő lakásán. Késő este érkezett haza Celldömölkről, ahol vásáron volt. Fáradtan tért nyugovóra. Előzőleg azonban még kifizette mosónőjét. Kabátját ágya mellé egy székre helyezte. — Reggel a zsebébe nyulva megdöbbenten állapította meg, hogy kétezer pengője új gazdát keresett. Ahogy az első megdöbbenés kábulatából felocsúdott, vette észre, hogy lakása ajtaját elfelejtette bezárni. — Azonnal feljelentést tett az ismeretlen tolvaj ellen a csendőrségen. A nyomozás nagy erélylyel indult meg, annál is inkább, mert a lopás az eddigi megállapítások szerint este 10 óra után történhetett, tehát a statáriális biróság hatókörébe tartozik. Németh Imret e számára nagyon súlyos anyagi csapásban mély részvét kiséri minden oldalról.

— **A környéki mozik műsora március 20-án és 21-én:**

— Turul filmszínház (Répcelak) „Áll a bál" Izgalmas kémtörténet.

— Árpád mozgó (Kemenesmagasi) „Az ördög nem alszik" Vidám, fordulatos magyar vigjáték, tele humorral.

NEMZETI MOZGÓ

Előadások kezdete: hétköznap este fél 6 és fél 8 órakor, vasár- és ünnepnap délután fél 2, fél 4, este fél 6 és fél 8 órakor.

Március 20, szombat, 21, vasárnap. Rendes helyárak. Az első magyar zenei művészfilm.

Tavaszi szonáta

Főszereplők: Szörényi Éva, Uray Tivadar, Makláry Zoltán, v. Benkő Gy., stb.

Március 24, szerda. Mérsékelt helyárak! Két becsületes kisember harca a nemzetközi nagytőke ellen.

Lélekkufárok

Főszereplők: Ottó Tressler, Irene v. Meyendorff, Sima Oszkár, Halmay T.

Március 25, csütörtök. (Gyümölcsoltó Boldog Asszony napján.) Rendes helyárak! Szenzációs dzsungel és kalandorfilm. Izgalom. Romantika.

Maláji kalózók

Főszereplők: Massino Girotti, Carmino Pilotto. Csak 1 napig!

SPORT

Beszélgessünk...

A multkor a CVSE-hez volt szerencsém néhány közvetlen szót intézni. (Éppen ezért neki nem volt szerencséje...)

Hallottam, hogy a celldömölki labdarugó mérkőzések közönsége — nagyon bölcsen — igazat is adott nekem. És nagyokat nevettek a szegény megleckéztetett CVSE rovására...

De nem addig van ám!

Adjunk talán alkalmat a CVSE-nek — a játékosoknak, a vezetőknek — is, hogy nevethessenek... a közönség rovására.

Igen! Igen, kedves celldömölki sportközönség; legyünk csak őszinték: nemcsak a vezetőkben, a játékosokban lehet hiba, hanem Önökben is.

...Fegyelmezetlen — mondjuk csak ki leplezetlenül a helyes kifejezést — bizony a celldömölki közönség nagy része. Igen! Sajnos nagy része. Ezért a józanabbak, akik tudnak uralkodni magukon; akik tudnak parancsolni szájuknak a cselekedeteiknek, hiába iparkodnak megfékezni a szinte eszüket vesztett drukkolókat. Hiába igyekeznek józanabb belátásra bírni a hadonászó, a pályára berohanó Tömeget; azok csak taposssák egymás tyúkszemét, szaggatják a drága műrostos ruhákat és megvadult, vörös posztót látott bikaként szinte... felöklelnek mindenkit.

(Kedves Drukker! Hát én majd kijózanítlak. Adok egy jótanácsot: Vigy magaddal egy tükröt a mérkőzésre. És ha ordítani kezdesz nézz bele... Egyszerre ki fogsz józanodni. Nagyon megijedsz attól a képtől. Félsz, hogy kényszerzubbonyt húznak rád.)

De: ha jóindulatú tanácsomat megfogadja; és: nyugodtan öntudatos, emberi méltósággal viselkedik a labdarugómérkőzéseken, akkor erre nem is lesz szükség; és akkor nem mondják, hogy a celldömölki labdarugó pálya a bolondok háza. (Mert akkor kik benne a bolondok?...)

Tehát: több fegyelmet kíván jóindulattal (Sport Manó)

CELLDÖMÖLKI HIRLAP
Kiadja:
A Turul Szövetség Kemenesaljai B. B. T.
Felelős kiadó:
Takáts Károly
Lapzárta: csütörtök délben 12 órakor.
Turul-nyomdanyomása, Celldömölk.